

Uitnodiging

U word hartlik uitgenooi na die Algemene Jaarvergadering van SSK op Vrydag, 20 Julie 2012 om 10h00 in die Heidelberg Stadsaal. Ligte verversings sal vanaf 09h30 bedien word. U word genooi om na afloop van die vergadering saam met ons middagete te geniet.

Invitation

You are cordially invited to the Annual General Meeting of SSK to be held at 10h00, on Friday 20 July 2012, in the Heidelberg Town Hall. Light refreshments will be served from 09h30. You are invited to join us for lunch after the meeting.

INHOUD / CONTENTS

Bladsy/Page

Kennisgewing: Algemene Jaarvergadering en Sakelys	2
Notice: Annual General Meeting and Agenda.....	2
Koöperasiebesonderhede.....	3
Details of the Co-operative.....	3
Verklaring van Verantwoordelikhede deur die Raad van Direkteure	4 – 5
Declaration of Responsibilities by the Board of Directors.....	6 – 7
Verslag van die Onafhanklike Ouditeure	8
Report of the Independent Auditors.....	9
Direkteursverslag	10 – 12
Directors' Report	13 – 15
Staat van Finansiële Posisie	16
Statement of Financial Position.....	17
Staat van Omvattende Inkomste.....	18
Statement of Comprehensive Income	19
Kontantloeistaat	20
Cash Flow Statement	21
Basis van Voorbereiding	22
Basis of Preparation.....	22
Finansiële Bestuursoorsig.....	23 – 32
Financial Management Review.....	33 – 42

ALGEMENE JAARVERGADERING: KENNISGEWING AAN LEDE ANNUAL GENERAL MEETING: NOTICE TO MEMBERS

Kennis geskied hiermee dat die Algemene Jaarvergadering van SSK op Vrydag, 20 Julie 2012 om 10h00 in die Stadsaal, Heidelberg gehou sal word.

Notice is hereby given that the Annual General Meeting of SSK will be held at 10h00, on Friday 20 July 2012, in the Town Hall, Heidelberg.

SAKELYS / AGENDA

- 1 Opening
- 2 Verwelkoming deur Voorsitter / Welcome by Chairperson
- 3 Konstituering / Constitution
- 4 Roubeklag / Motion of Condolence
- 5 Goedkeuring van Notule van die Algemene Jaarvergadering 2011
Approval of the Minutes of the Annual General Meeting 2011
- 6 Behandeling en goedkeuring van Finansiële State
Consideration and adoption of Financial Statements
- 7 Aanstelling van Ouditeure / Appointment of Auditors
- 8 Verkiesing van Direkteure / Election of Directors
- 9 Bespreking van Algemene Sake / Discussion of General Matters
- 10 Spesiale Besluite / Special Resolutions

J E de V van Veen
Sekretaris / Secretary

KOÖPERASIEBESONDERHEDE DETAILS OF THE CO-OPERATIVE

Raad van Direkteure / Board of Directors

M C Dippenaar – Voorsitter / Chairperson
D H van Papendorp – Ondervoorsitter / Vice-Chairperson
J N de Kock
W P Jacobs
F J Lourens
M J Odendaal
A J Schoonwinkel
A J Steyn
H J Steyn
P S Uys
S L Uys

Bestuur / Management

E J Pelser – Hoofbestuurder en Hoof Uitvoerende Beämpte
– General Manager and Chief Executive Officer
J E de V van Veen – Hoofbestuurder – Administrasie en Finansies
– General Manager – Administration and Finance
C H de Beer – Hoofbestuurder – Bedrywe
– General Manager – Operations

Sekretaris / Secretary

J E de V van Veen

Geregistreerde Adres / Registered Address

Voortrekstraat 34 / 34 Voortrek Street
Swellendam
6740

Posadres / Postal Address

Posbus 12 / P.O. Box 12
Swellendam
6740

Ouditeure / Auditors

PricewaterhouseCoopers Ing/Inc
Posbus 62 / P.O. Box 62
Worcester
6849

Bankiers / Bankers

Eerste Nasionale Bank / First National Bank
Voortrekstraat 33 / 33 Voortrek Street
Swellendam
6740

SENTRAAL-SUID KOÖPERASIE BEPERK en sy filiale VERKLARING VAN VERANTWOORDELIKHEDE DEUR DIE RAAD VAN DIREKTEURE

Die direkteure is verantwoordelik vir die instandhouding van toereikende rekeningkundige rekords en die voorbereiding, integriteit en redelike aanbieding van die finansiële state en groepsfinansiële state van Sentraal-Suid Koöperasie Beperk. Die finansiële state en groepsfinansiële state is opgestel in ooreenstemming met 'South African Statements of Generally Accepted Accounting Practice' en op die wyse soos deur die Koöperasiewet vereis en sluit bedrae in wat op die oordeel en ramings van bestuur gegrond is. Die finansiële state en groepsfinansiële state is gegrond op toepaslike rekeningkundige beleid wat in ooreenstemming met dié van die vorige jaar is, tensy anders aangedui.

Die direkteure is ook uiteindelik verantwoordelik vir die groep se stelsel van interne finansiële beheer. Hierdie kontroles is ontwerp om redelike, maar nie absolute gerusstelling te bied oor die betrouwbaarheid van die finansiële state en groepsfinansiële state, die toereikende beskerming en verantwoording van bates, en om verliese te voorkom en op te spoor. Geen aangeleenthede het onder die aandag van die direkteure gekom wat 'n wesenlike ineenstorting in die funksionering van hierdie kontroles, procedures en stelsels gedurende die jaar onder oorskig, aandui nie.

Die lopende-saak grondslag is met die opstel van die finansiële state en groepsfinansiële state gevolg. Die direkteure het geen rede om te glo dat die groep nie in die afsienbare toekoms 'n lopende saak sal wees nie, gegrond op vooruitskattings en beskikbare kontant- en finansieringsbronne.

Die finansiële state en groepsfinansiële state is geouditeer deur die onafhanklike ouditeure, PricewaterhouseCoopers Geïnkorporeer, wat onbeperkte toegang gegee is tot alle finansiële rekords en verwante data, met inbegrip van notules van alle lede-, direksie- en direksiekomiteevergaderings. Die direkteure meen dat alle verklarings wat gedurende hul oudit aan die onafhanklike ouditeure gemaak is, geldig en toepaslik was.

PricewaterhouseCoopers Geïnkorporeer se ouditeursverslag word aangebied op bladsy 8.

Die finansiële state en groepsfinansiële state soos uiteengesit op bladsye 10 tot 22 is deur die direkteure goedgekeur:

M C Dippenaar – Voorsitter

D H van Papendorp – Ondervorsitter

Goedkeuring van finansiële state

Die finansiële state soos uiteengesit op bladsye 10 tot 22 word hiermee in terme van Artikel 48 van die Koöperasiewet, 2005, deur die algemene jaarvergadering goedgekeur en deur die voorsteller onderteken ter bevestiging daarvan.

Voorsitter – Heidelberg

20 Julie 2012

Aantekening

Die direkteure bied die opgesomde groepsfinansiële state van Sentraal-Suid Koöperasie Beperk op 29 Februarie 2012 aan. Die opgesomde groepsfinansiële state is opgestel vanuit die volledige geouditeerde groepsfinansiële state vir die jaar geëindig 29 Februarie 2012, soos goedgekeur deur die direkteure op 21 Junie 2012.

Die opgesomde groepsfinansiële state bevat nie alle openbaarmakings soos vereis deur 'South African Statements of Generally Accepted Accounting Practice' en die vereistes van die Koöperasiewet van Suid-Afrika nie. Die lees van die opgesomde groepsfinansiële state kan gevolglik nie as plaasvervanger vir die lees van die geouditeerde groepsfinansiële state van Sentraal-Suid Koöperasie Beperk gesien word nie.

Kopieë van die volledige geouditeerde groepsfinansiële state is beskikbaar aan lede op aanvraag by die kantore van Sentraal-Suid Koöperasie Beperk, Posbus 12, Voortrekstraat 34, Swellendam 6740.

SENTRAL-SUID CO-OPERATIVE LIMITED and its subsidiaries

STATEMENT OF RESPONSIBILITIES BY THE BOARD OF DIRECTORS

The directors are responsible for the maintenance of sufficient accounting records and the preparation, integrity and fair presentation of the financial statements and group financial statements of Sentraal-Suid Co-operative Limited. The financial statements and group financial statements have been prepared in accordance with South African Statements of Generally Accepted Accounting Practice and in the manner required by the Co-operatives Act, and include amounts that are based on management's judgement and estimates. The financial statements and group financial statements are based on appropriate accounting policy in accordance with that of the previous year, unless otherwise specified.

The directors are also ultimately responsible for the group's system of internal financial controls. These controls are designed to give reasonable, but not absolute, reassurance regarding the reliability of the financial statements and group financial statements, adequate protection of and accountability for assets, and the prevention and detection of losses. No matters came to the attention of the directors to indicate a significant collapse in the functioning of these controls, procedures and systems during the year under review.

The going concern basis has been adopted in the preparation of the financial statements and group financial statements. Based on forecasting and available cash and financing sources, the directors have no reason to believe that the group will not be a going concern in the foreseeable future.

The financial statements and group financial statements have been audited by the independent auditors, PricewaterhouseCoopers Incorporated, who were given unrestricted access to all financial records and related data, including minutes of all meetings of shareholders, the board and board committees. The directors believe all representations made to the independent auditors during the audit were valid and appropriate.

The audit report of PricewaterhouseCoopers Incorporated is presented on page 9.

The financial statements and group financial statements, as presented on pages 10 to 22, have been approved by the board of directors.

M C Dippenaar – Chairperson

D H van Papendorp – Vice-Chairperson

The financial statements as presented on pages 10 to 22, is herewith approved in terms of section 48 of the Co-operatives Act 2005 by the annual general meeting and signed by the chairman as confirmation thereof.

Chairman – Heidelberg

20 July 2012

Note

The directors present the summary group financial statements of Sentraal-Suid Co-operative Ltd for the year ended 29 February 2012. The summary group financial statements have been compiled from the full set of audited group financial statements for the year ended 29 February 2012, as approved by the Board of Directors on 21 June 2012.

The summary group financial statements do not contain all the disclosures required by 'South African Statements of Generally Accepted Accounting Practice' and the requirements of the Co-operative Act of South Africa. Reading the summary group financial statements, therefore, is not a substitute for reading the audited group financial statements of Sentraal-Suid Co-operative Ltd.

Copies of the full audited group financial statement are available to members on request from the offices of Sentraal-Suid Co-operative Ltd, PO Box 12, 34 Voortrekstraat, Swellendam, 6740.

VERSLAG VAN DIE ONAFHANKLIKE OUDITEUR OP DIE OPGESOMDE GROEPSFINANSIËLE STATE AAN DIE LEDE VAN SENTRAAL-SUID KOÖPERASIE BEPERK

Die bygaande opgesomde groepsfinansiële state soos uiteengesit op bladsye 10 tot 22, wat bestaan uit die opgesomde gekonsolideerde en afsonderlike state van finansiële posisie soos op 29 Februarie 2012, en opgesomde gekonsolideerde en afsonderlike state van omvattende inkomste en kontantvloei vir die jaar wat op daardie datum geëindig het en die direkteursverslag, is opgestel vanuit die geouditeerde groepsfinansiële state van Sentraal-Suid Koöperasie Beperk vir die jaar geëindig 29 Februarie 2012. Ons het 'n ongekwalifiseerde ouditmening uitgespreek op hierdie groepsfinansiële state in ons verslag gedateer 21 Junie 2012.

Die opgesomde groepsfinansiële state bevat nie alle openbaarmakings soos vereis deur 'South African Statements of Generally Accepted Accounting Practice' en die vereistes van die Koöperasiewet van Suid-Afrika nie. Die lees van die opgesomde groepsfinansiële state kan gevolglik nie as plaasvervanger vir die lees van die geouditeerde groepsfinansiële state van Sentraal-Suid Koöperasie Beperk gesien word nie.

Direkteure se Verantwoordelikheid vir die Opgesomde Groepsfinansiële State

Die koöperasie se direkteure is verantwoordelik vir die opstel van 'n opsomming van die geouditeerde groepsfinansiële state ooreenkomstig die grondslag wat beskryf is in Aantekening 1.

Ouditeur se Verantwoordelikheid

Dit is ons verantwoordelikheid om 'n mening oor hierdie opgesomde groepsfinansiële state uit te spreek gebaseer op ons prosedures, wat ooreenkomstig 'International Standard on Auditing (ISA) 810', "Engagements to Report on Summary Financial Statements", uitgevoer is.

Mening

Na ons mening is die opgesomde groepsfinansiële state, in alle wesenlike opsigte, in ooreenstemming met die geouditeerde groepsfinansiële state van Sentraal-Suid Koöperasie Beperk vir die jaar geëindig 29 Februarie 2012 waaruit dit opgestel is, ooreenkomstig die grondslag wat beskryf is in Aantekening 1.

PricewaterhouseCoopers Geinck

Direkteur: M J van Tonder

Geregistreerde Ouditeur

Worcester

21 Junie 2012

REPORT OF THE INDEPENDENT AUDITOR ON THE SUMMARY GROUP ANNUAL FINANCIAL STATEMENTS TO THE MEMBERS OF SENTRAAL-SUID CO-OPERATIVE LIMITED

The accompanying summary group annual financial statements as presented on pages 10 to 22, which comprise the summary consolidated and separate statements of financial position as at 29 February 2012, and summary consolidated and statements of comprehensive income and cash flows for the year then ended and the directors report, are derived from the audited group annual financial statements of Sentraal-Suid Co-operative Limited for the year ended 29 February 2012. We expressed an unmodified audit opinion on those group annual financial statements in our report dated 21 June 2012.

The summary group annual financial statements do not contain all the disclosures required by 'South African Statements of Generally Accepted Accounting Practice' and the requirements of the Co-operative Act of South Africa. Reading the summary group annual financial statements, therefore, is not a substitute for reading the audited group annual financial statements of Sentraal-Suid Co-operative Limited.

Directors' Responsibility for the Summary Group Annual Financial Statements

The co-operative's directors are responsible for the preparation of a summary of the audited group annual financial statements on the basis described in Note 1.

Auditor's Responsibility

Our responsibility is to express an opinion on the summary group annual financial statements based on our procedures, which were conducted in accordance with International Standard on Auditing (ISA) 810, "Engagements to Report on Summary Financial Statements."

Opinion

In our opinion, the summary group annual financial statements derived from the audited group annual financial statements of Sentraal-Suid Co-operative Limited for the year ended 29 February 2012 are consistent, in all material respects, with those group annual financial statements, on the basis described in Note 1.

PricewaterhouseCoopers Inc

Director: M J van Tonder

Registered Auditor

Worcester

21 June 2012

Die direkteure se jaarverslag, wat deel vorm van die geouditeerde finansiële state van die groep en die koöperasie ("SSK") vir die jaar geëindig 29 Februarie 2012, word hieronder aangebied.

1 Aard van besigheid

Die koöperasie doen besigheid in die Suid-Kaap en Overberg. Die hoofdoelstellings en aktiwiteite van die koöperasie het oorwegend gedurende die jaar onder oorsig onveranderd gebly, naamlik die:

- verskaffing van boerderybenodigdhede, meganisasie, ingenieursdienste en oprigting van staalstore en dienste aan sy lede en ander klante;
- verwerking van graansaad;
- hantering, opberging en bemarking van produsente se graanprodukte deur silo's;
- verskaffing van versekeringsmakelaarsdienste;
- lewering van dienste soos kredietverskaffing en landboubestuursdienste.

Daarbenewens is die koöperasie betrokke by filiale en 'n gesamentlike onderneming, soos uiteengesit in 5 en 6 hierna.

2 Lede

Vyf lede het ons aan die dood ontval. Innige meegevoel word aan hul naasbestaandes betuig.

Die ledetal het as volg gewissel:

Ledetal aan begin van jaar		880		
Min Afgestorwe lede	5			
Lede wat boerdery gestaak het	11	16		
		864		
Plus Toetredings		39		
Ledetal aan einde van jaar		903		

3 Finansiële resultate

Die volledige verslag van die groep se finansiële resultate word in die finansiële state behandel.

4 Aanwending van surplus

Dit is steeds die koöperasie se beleid om bonusse toe te deel ooreenkomsdig 'n distribusieskema ingevolge Artikel 89 van die Statuut.

5 Filiaalmaatskappye

Die koöperasie het beleggings in die volgende filiaalmaatskappye, naamlik:

Direk	Belang 2012	Belang 2011	Hoofdoelstelling
a) Sentraal-Suid Beleggings (Eiendoms) Beperk	88%	88%	Beleggingsmaatskappy met verwante aktiwiteite.
b) Southern Oil Beperk	60%	60%	Ekstraksie van olie uit hoofsaklik canolasaad en die raffinering en bemarking van 'n gedifferensieerde reeks olies en proteinprodukte.
c) SSK Vervaardigers (Eiendoms) Beperk	100%	100%	Vervaardiging van veevoer
d) Swellen Mark (Eiendoms) Beperk	68%	68%	Belegging en verhuring van eiendom.
e) Technifarm (Eiendoms) Beperk	50%	50%	Presisie boerderydienste en verkoop van plaastoerusting.

Indirek

f) Blinkbeleg Vyftien (Eiendoms) Beperk	Sentraal-Suid Beleggings (Eiendoms) Beperk besit:	100%	100%	Motorverkope en herstelwerk
g) Swartland Oliepers (Eiendoms) Beperk	Southern Oil Beperk besit:	50%	50%	Ekstraksie van olie uit hoofsaklik canolasaad en die ekstrusie van voermengsels.

6 Belegging in gesamentlike onderneming

Softlutions (Eiendoms) Beperk

Sentraal-Suid Koöperasie Beperk besit 'n 51% belang in dié maatskappy wat deur gesamentlike besluitnemming bestuur word. Die maatskappy lewer sagteware-ontwikkeling en verwante dienste.

7 Aandelekapitaal

156 000 aandele is vanjaar uitgereik, terwyl 64 000 aandele ingetrek is, waarvan sommige deels opbetaalde aandele bedra.

8 Direkteure

Besonderhede van die koöperasie se direkteure, sekretaris en geregistreerde kantoor verskyn by die koöperasiebesonderhede.

9 Eiendom, aanleg en toerusting

Daar was geen verandering in die beleid van die koöperasie en sy filiale gesamentlike onderneming gedurende die rekenpligtige periode rakende die gebruik van vaste bates nie.

10 Beleggings

Beleggings het toegeneem met R22 991 271 (2011 - R34 044 901) weens die herwaardasie van beleggings ingevolge die rekeningkundige standpunt IAS 39. Die surplus is direk in die staat van omvattende inkomste verantwoord.

11 Wesenlike gebeure na jaareinde

Die direkteure is nie bewus van enige wesentlike fout, omstandigheid, gebeurtenis of aangeleentheid wat in die rekenpligtige tydperk of in die tydperk tussen die rekenpligtige datum en die datum van hierdie verslag ontstaan of plaasgevind het, wat die beoordeling van die groep se finansiële state behoort te beïnvloed nie.

12 Waardering en dank

Die Raad van Direkteure wens sy waardering uit te spreek teenoor lede wat die koöperasie lojaal ondersteun het. Sonder hul ondersteuning sou die sukses wat behaal is nie moontlik wees nie. Die bestuur en personeel verdien die Raad se innige dank vir hul aandeel in suksesse wat behaal is. Lof en eer aan ons Hemelse Vader wat ons op verskeie terreine onverdienstelik seën.

13 Ouditeure

PricewaterhouseCoopers Geïnkorporeer sal voortgaan om as ouditeure op te tree ooreenkomsdig artikel 50 van die Koöperasiewet, 2005.

The directors' annual report, which forms part of the audited financial statements of the group and the co-operative ("SSK") for the year ended 29 February 2012, is presented below:

1 Nature of business

The co-operative operates in the Southern Cape and the Overberg. The main objectives and activities of the co-operative remained largely unchanged during the year under review, namely:

- supplying farming equipment, mechanisation, engineering services and erection of steel stores and services to its members and other clients;
- processing of grain seed;
- handling, storage and marketing of producers' grain products by means of silos;
- supplying insurance broker services;
- supplying services such as credit provision and agricultural management services.

In addition, the co-operative is involved in subsidiaries and an associate, as set out in 5 and 6 below.

2 Members

Five members have passed away. Our sincere condolences go to their next of kin.

The number of members changed as follows:

Membership at the beginning of the year:	880
Less: Deceased members	5
Members who stopped farming	11
	16
	864
Plus New members	39
Membership at the end of the year	<u>903</u>

3 Financial results

The detailed report of the group's financial results appears in the financial statements.

4 Appropriation of surplus

It is still the co-operative's policy to award bonuses in accordance with a distribution scheme under Section 89 of the Articles.

5 Subsidiaries

The co-operative has investments in the following subsidiaries:

	Direct	Interest 2012	Interest 2011	Main objectives
a) Sentraal-Suid Beleggings (Proprietary) Limited		88%	88%	Investment company with related activities.
b) Southern Oil Limited		60%	60%	Extraction of oil, mainly canola seed and the refinement and marketing of a differentiated series of oils and protein products
c) SSK Vervaardigers (Proprietary) Limited		100%	100%	Manufacturing of animal feed.
d) Swellen Mark (Proprietary) Limited		68%	68%	Investment and hiring company.
e) Technifarm (Proprietary) Limited		50%	50%	Precision farming services and provision of equipment.
Indirect				
f) Blinkbeleg Vyftien (Proprietary) Limited	Sentraal-Suid Beleggings (Proprietary) Limited owns:			Motor sales and repairs.
		100%	100%	
g) Swartland Oliepers (Proprietary) Limited	Southern Oil Limited owns:			Extraction of oil mainly from canola seed and the extrusion of feed mixtures.
		50%	50%	

6 Investment in joint venture

Soflutions (Proprietary) Limited

Sentraal-Suid Co-operative Limited owns a 51% interest in this company which is managed by joint decision-making. The company delivers software development and related services.

7 Share capital

156 000 shares were issued this year, while 64 000 shares were called in, some of which were partially paid-up shares.

8 Directors

Details of the co-operative's directors, secretary and registered office appear in the section about the details of the co-operative.

9 Property, plant and equipment

There has been no change in the policy of the co-operative and its subsidiaries/associate during the accounting period regarding the utilisation of fixed assets.

10 Investments

Investments increased by R22 991 271 (2011 – R34 044 901) due to the revaluation of assets in terms of accounting statement IAS 39. The surplus has been directly accounted for in the statement of comprehensive income.

11 Material events after year-end

The directors are not aware of any material error, circumstance, event or matter arising or occurring in the accounting period or in the period between die accounting date and the date of this report that should influence the assessment of the group's financial statements.

12 Appreciation and acknowledgement

The Board of Directors wishes to express its appreciation to members who have loyally supported the co-operative. Without their support the success that was achieved would not have been possible. The management and staff deserve the Board's sincere thanks for their share in the successes achieved. Praise and glory to our Heavenly Father who blesses us without merit in various undertakings.

13 Auditors

PricewaterhouseCoopers Incorporated will continue to act as auditors in accordance with Section 50 of the Co-operatives Act, 2005.

SENTRAAL-SUID KOÖPERASIE BEPERK en sy filiale
STAAT VAN FINANSIELLE POSISIE soos op 29 Februarie 2012

SENTRAAL-SUID CO-OPERATIVE LIMITED and its subsidiaries
STATEMENT OF FINANCIAL POSITION as at 29 February 2012

	GROEP		KOÖPERASIE	
	2012 R'000	2011 R'000	2012 R'000	2011 R'000
BATES				
Nie-bedryfsbates				
Eiendom, aanleg en toerusting	123 494	109 285	64 119	60 808
Ontasbare bates	6 711	5 968	2 739	3 076
Beleggingseiendom	68 890	40 851	—	—
Beleggings in filiaalmaatskappye	—	—	72 605	77 879
Belegging in geassosieerde	—	1 059	—	—
Belegging in gesamentlike onderneming	634	—	665	—
Finansiële bates beskikbaar vir verkoop	151 058	128 066	150 457	127 465
Afbetalingsverkoopooreenkomste	49 536	42 734	49 638	42 823
Uitgestelde belastingbate	1 279	1 039	—	—
	401 602	329 002	340 223	312 051
Bedryfsbates				
Voorraad	294 645	234 941	70 551	101 741
Produksielenings en ander debiteure	270 590	237 156	208 501	195 261
Korttermynlenings – filiale	—	—	34 652	50 390
Inkomstebelasting	1 742	15	1 573	—
Kontant en kontantekwivalente	25 433	8 866	9 375	2 043
	592 410	480 978	324 652	349 435
Totale bates	994 012	809 980	664 875	661 486
EKWITEIT EN AANSPREEKLIKHEDE				
Kapitaal en reserwes				
Reserwes	328 971	282 335	259 832	230 867
Aandelekapitaal	3 051	2 932	3 064	2 944
Ledebelang	332 022	285 267	262 896	233 811
Nie-beherende belang	60 072	37 642	—	—
Totale ekwiteit	392 094	322 909	262 896	233 811
Ledefondse	76 872	72 525	81 563	77 078
	468 966	395 434	344 459	310 889
Nie-bedryfslaste				
Langtermynlenings	76 191	29 148	20 449	25 987
Uitgestelde belastingaanspreeklikheid	29 199	28 571	20 040	17 521
Na-aftrede mediese voordele	5 204	5 175	4 880	4 856
Uitgestelde inkomste	2 062	1 426	—	—
	112 656	64 320	45 369	48 364
Bedryfslaste				
Handels- en ander krediteure	120 402	74 046	68 896	28 512
Korttermynlenings	287 994	273 740	206 151	273 333
Bankoortrekking	1 220	—	—	—
Korttermyndeel van uitgestelde inkomste	344	204	—	—
Inkomstebelasting	2 430	2 236	—	388
	412 390	350 226	275 047	302 233
Totale ekwiteit en aanspreeklikhede	994 012	809 980	664 875	661 486

	GROUP		CO-OPERATIVE	
	2012 R'000	2011 R'000	2012 R'000	2011 R'000
ASSETS				
Non-current assets				
Property, plant and equipment	123 494	109 285	64 119	60 808
Intangible assets	6 711	5 968	2 739	3 076
Investment property	68 890	40 851	—	—
Investment in subsidiaries	—	—	72 605	77 879
Investments in associate	—	1 059	—	—
Investments in joint venture	634	—	665	—
Investments available-for-sale	151 058	128 066	150 457	127 465
Instalment sale agreements	49 536	42 734	49 638	42 823
Deferred taxation asset	1 279	1 039	—	—
	401 602	329 002	340 223	312 051
Current assets				
Stock	294 645	234 941	70 551	101 741
Production loans and other debtors	270 590	237 156	208 501	195 261
Short-term loans – subsidiaries	—	—	34 652	50 390
Income taxation	1 742	15	1 573	—
Cash and cash equivalents	25 433	8 866	9 375	2 043
	592 410	480 978	324 652	349 435
Total assets	994 012	809 980	664 875	661 486
EQUITY AND LIABILITIES				
Capital and reserves				
Reserves	328 971	282 335	259 832	230 867
Share capital	3 051	2 932	3 064	2 944
Members' interest	332 022	285 267	262 896	233 811
Non-controlling interest	60 072	37 642	—	—
Total equity	392 094	322 909	262 896	233 811
Members' funds	76 872	72 525	81 563	77 078
	468 966	395 434	344 459	310 889
Non-current liabilities				
Long-term loans	76 191	29 148	20 449	25 987
Deferred taxation liability	29 199	28 571	20 040	17 521
Post-retirement medical benefits	5 204	5 175	4 880	4 856
Deferred income	2 062	1 426	—	—
	112 656	64 320	45 369	48 364
Current liabilities				
Trade and other creditors	120 402	74 046	68 896	28 512
Short-term loans	287 994	273 740	206 151	273 333
Bank overdraft	1 220	—	—	—
Short-term deferred income	344	204	—	—
Income taxation	2 430	2 236	—	388
	412 390	350 226	275 047	302 233
Total equity and liabilities	994 012	809 980	664 875	661 486

**SENTRAAL-SUID KOÖPERASIE BEPERK en sy filiale STAAT VAN
OMVATTENDE INKOMSTE vir die jaar geëindig 29 Februarie 2012**

**SENTRAAL-SUID CO-OPERATIVE LIMITED and its subsidiaries
STATEMENT OF COMPREHENSIVE INCOME for the year ended 29 February 2012**

	GROEP		KOÖPERASIE	
	2012 R'000	2011 R'000	2012 R'000	2011 R'000
Inkomste	1 045 301	871 563	808 337	621 839
Koste van verkope	(853 329)	(722 632)	(717 940)	(547 725)
Bruto wins	191 972	148 931	90 397	74 114
Ander inkomste	32 365	39 797	30 464	38 771
Administratiewe uitgawes	(40 467)	(37 338)	(24 217)	(21 805)
Ander bedryfsuitgawes	(82 693)	(68 994)	(60 598)	(51 634)
Bedryfswins	101 177	82 396	36 046	39 446
Finansieringsinkomste	902	107	5 266	5 104
Finansieringskoste	(25 196)	(22 943)	(19 935)	(20 887)
Wins voor ekwiteitsverdienste	76 883	59 560	21 377	23 663
Ekwiteitsverlies in geassosieerde/gesamentlike onderneming	(32)	(298)	—	—
Wins voor bonusse	76 851	59 262	21 377	23 663
Bonusse verklaar	(11 000)	(3 400)	(11 000)	(3 400)
Uitgestel	(8 800)	(2 720)	(8 800)	(2 720)
Kontant	(2 200)	(680)	(2 200)	(680)
Wins voor belasting	65 851	55 862	10 377	20 263
Belasting	(17 793)	(14 685)	(1 212)	(607)
Wins vir die jaar	48 058	41 177	9 165	19 656
Ander omvattende inkomste				
Billike waarde aanpassing van beleggings	22 991	34 044	22 991	34 044
Uitgestelde belasting op billike waarde aanpassing	(3 219)	(4 766)	(3 219)	(4 766)
Totale omvattende inkomste vir die jaar	67 830	70 455	28 937	48 934
Wins vir die jaar toeskrybaar aan:				
Lede	49 780	59 870	28 937	48 934
Nie-beherende belang	18 050	10 585	—	—
	67 830	70 455	28 937	48 934

	GROUP		CO-OPERATIVE	
	2012 R'000	2011 R'000	2012 R'000	2011 R'000
Income	1 045 301	871 563	808 337	621 839
Cost of sales	(853 329)	(722 632)	(717 940)	(547 725)
Gross profit	191 972	148 931	90 397	74 114
Other income	32 365	39 797	30 464	38 771
Administrative expenditure	(40 467)	(37 338)	(24 217)	(21 805)
Other operating expenditure	(82 693)	(68 994)	(60 598)	(51 634)
Operating profit	101 177	82 396	36 046	39 446
Financing income	902	107	5 266	5 104
Financing costs	(25 196)	(22 943)	(19 935)	(20 887)
Profit before equity earnings	76 883	59 560	21 377	23 663
Equity loss in associate/joint venture	(32)	(298)	—	—
Profit before bonuses	76 851	59 262	21 377	23 663
Bonuses declared	(11 000)	(3 400)	(11 000)	(3 400)
Deferred	(8 800)	(2 720)	(8 800)	(2 720)
Cash	(2 200)	(680)	(2 200)	(680)
Profit before taxation	65 851	55 862	10 377	20 263
Taxation	(17 793)	(14 685)	(1 212)	(607)
Profit for the year	48 058	41 177	9 165	19 656
Other comprehensive income				
Fair value changes of available for sale investments	22 991	34 044	22 991	34 044
Deferred taxation on fair value changes	(3 219)	(4 766)	(3 219)	(4 766)
Total comprehensive income for the year	67 830	70 455	28 937	48 934
Profit for the year attributable to:				
Members	49 780	59 870	28 937	48 934
Non-controlling interest	18 050	10 585	—	—
	67 830	70 455	28 937	48 934

SENTRAAL-SUID KOÖPERASIE BEPERK en sy filiale
KONTANTVLOEISTAAT vir die jaar geëindig 29 Februarie 2012

SENTRAAL-SUID CO-OPERATIVE LIMITED and its subsidiaries
CASH FLOW STATEMENT for the year ended 29 February 2012

	GROEP		KOÖPERASIE	
	2012 R'000	2011 R'000	2012 R'000	2011 R'000
Kontantvloe uit bedryfsaktiwiteite				
Kontantontvangste vanaf klante	1 016 169	846 049	794 768	609 094
Kontant betaal aan verskaffers en werknemers	(958 121)	(719 386)	(690 599)	(606 693)
Kontant deur bedrywighede voortgebring	58 048	126 663	104 169	2 401
Rente betaal	(25 196)	(22 943)	(19 935)	(20 887)
Belasting ontvang/(betaal)	(21 405)	(7 602)	(3 873)	549
Netto kontant gegenerer deur/(aangewend in) bedrywighede	11 447	96 118	80 361	(17 937)
Kontantvloe uit beleggingsaktiwiteite				
Toevoeging tot eiendom, aanleg en toerusting	(25 699)	(16 727)	(7 385)	(1 396)
Toevoeging tot ontasbare bates	(667)	(3 938)	–	(1 121)
Toevoeging tot beleggingseiendom	(29 982)	(25 031)	–	–
Opbrengs met verkoop van eiendom aanleg en toerusting	1 299	50	1 473	–
Aankope van aandele	–	(550)	–	–
Lenings aan filiale terugontvang	–	–	3 051	2 381
Belegging in filiaal	–	–	–	(11 600)
Lening toegestaan aan gesamentlike onderneming	(665)	–	(665)	–
Verkoop van belegging in geassosieerde	1 059	–	–	–
Rente ontvang	902	107	5 266	5 104
Dividende ontvang	1 908	61	4 347	1 262
Netto kontant gegenerer deur/(aangewend in) beleggingsaktiwiteite	(51 845)	(46 028)	6 087	(5 370)
Kontantvloe uit finansieringsaktiwiteite				
Langtermynlenings aangegaan	54 169	629	–	–
Langtermynlenings terugbetaal	(8 765)	(5 447)	(6 181)	(4 424)
Korttermynlenings aangegaan/(terugbetaal)	15 892	27 538	(66 537)	27 924
Aandele ingetrek	(47)	(53)	(47)	(53)
Aandele uitgereik	166	138	166	138
Ledebelangefonds terugbetaal	(6 515)	(2 028)	(6 515)	(2 708)
Dividende betaal	(276)	(240)	–	–
SMEDP eis ontvang	1 120	–	–	–
Netto kontant gegenerer deur/(aangewend in) finansieringsaktiwiteite	55 744	20 537	(79 114)	20 877
Toename/(afname) in kontant en kontantekwivalente	15 346	70 627	7 333	(2 429)
Kontant en kontantekwivalente aan begin van jaar	8 866	(61 761)	2 042	4 472
Kontant en kontantekwivalente aan einde van jaar	24 212	8 866	9 375	2 042

Cash flow from operating activities

Cash receipts from clients
 Cash paid to suppliers and employees
 Cash generated from activities
 Interest paid
 Taxation received/(paid)

Net cash generated by/(utilised in) activities

Cash flow from investment activities

Addition to property, plant and equipment
 Addition to intangible assets
 Addition to investment property
 Return on sale of property, plant and equipment
 Purchase of shares
 Loans to subsidiaries received
 Investment in subsidiary
 Loan granted to joint venture
 Sale of interest in an associated company
 Interest received
 Dividends received

**Net cash generated by/(utilised in) investment
activities**

Cash flow from financing activities

Long term loans obtained
 Long term loans repaid
 Short term loans obtained/(repaid)
 Shares cancelled
 Shares issued
 Members' interest funds repaid
 Dividends paid
 SMEDP claim received

**Net cash generated by/(utilised in) financing
activities**

Increase/(decrease) in cash and cash equivalents
 Cash and cash equivalents at beginning of the year
 Cash and cash equivalents at end of year

	GROUP		CO-OPERATIVE	
	2012 R'000	2011 R'000	2012 R'000	2011 R'000
1 016 169	846 049	794 768	609 094	
(958 121)	(719 386)	(690 599)	(606 693)	
58 048	126 663	104 169	2 401	
(25 196)	(22 943)	(19 935)	(20 887)	
(21 405)	(7 602)	(3 873)	549	
11 447	96 118	80 361	(17 937)	
(25 699)	(16 727)	(7 385)	(1 396)	
(667)	(3 938)	–	(1 121)	
(29 982)	(25 031)	–	–	
1 299	50	1 473	–	
–	(550)	–	–	
–	–	3 051	2 381	
–	–	–	(11 600)	
(665)	–	(665)	–	
1 059	–	–	–	
902	107	5 266	5 104	
1 908	61	4 347	1 262	
(51 845)	(46 028)	6 087	(5 370)	
54 169	629	–	–	
(8 765)	(5 447)	(6 181)	(4 424)	
15 892	27 538	(66 537)	27 924	
(47)	(53)	(47)	(53)	
166	138	166	138	
(6 515)	(2 028)	(6 515)	(2 708)	
(276)	(240)	–	–	
1 120	–	–	–	
55 744	20 537	(79 114)	20 877	
15 346	70 627	7 333	(2 429)	
8 866	(61 761)	2 042	4 472	
24 212	8 866	9 375	2 042	

Aantekening

1. Basis van voorbereiding

Die opgesomde groepsfinansiële state is opgestel vanuit die volledige geouditeerde groepsfinansiële state vir die jaar geëindig 29 Februarie 2012.

Hierdie opgesomde groepsfinansiële state vervat die gekonsolideerde en afsonderlike state van finansiële posisie en gekonsolideerde en afsonderlike state van omvattende inkomste en kontantvloei soos vervat in die geouditeerde groepsfinansiële state, sonder enige aansuiwerings of samevoegings.

Note

1. Basis of preparation

The summary group financial statements have been compiled from the full set of audited group financial statements for the year ended 29 February 2012.

The summary group financial statements which comprise the consolidated and separate statements of financial position and consolidated and separate statements of comprehensive income and cash flows are derived from the audited group financial statements, without any changes or off-setting.

AGTERGROND

Op 'n makro-ekonomiese vlak was dit 'n uitdagende jaar, met hoë skuldvlakke wat tesame met verbruikers en ondernemings, selfs ontwikkelde lande onder druk geplaas het. Die vraag na landbouverwante uitsette is egter as gevolg van die grootliks on-elastiese vraag daarna, tot 'n mate verskans teen die uitwerking hiervan. Die effek van 'n relatiewe sterk Rand, goeie kommoditeitspryse en 'n rekord graanoes het gelei tot 'n aansienlike verbetering in die finansiële posisies van SSK asook die meeste van sy lede.

Die suiwelbedryf het onder druk verkeer gedurende die jaar, maar 'n aansienlike verbetering in die prys behaal per liter is aan die einde van die finansiële jaar waargeneem. Die vrugtebedryf wys ook tekens van herstel en goeie oeste en verbeterde prys is in die afgelope jaar gerealiseer. Die volstruisbedryf gaan egter nog gebukkend onder 'n verlengde verbod op uitvoere na die Europese Unie, histories dié bedryf se teikenmark. Vleis en wolpryse bly steeds goed, alhoewel matige terugsakkings plaasgevind het.

Die effek van die sterk rand tesame met die goeie finansiële prestasie van ons lede het kapitaaluitbreidings en die vervanging/instandhouding van masjinerie moontlik gemaak. Dit weerspieël dan ook so in die omset van ons Meganasisie Bemarking- en Handelsafdelings.

Inlyn met die suksesvolle jaar wat meeste van ons lede ondervind het, was SSK se finansiële prestasie ook uitsonderlik gewees en is 'n aansienlik versterkte finansiële posisie die gevolg. Die Graan-, Saad- en Handelsafdelings was almal winsgewend en bestuur is van mening dat die Meganasisie- en Versekeringsafdelings in die huidige jaar die voordeel sal trek uit geimplimenteerde strategieë ten einde verbeterde resultate te genereer.

Gedurende Desember 2011, asook Januarie en Februarie 2012, het SSK oor surplus fondse beskik en was daar op die hoogtepunt R59 470 980 wat belê was in onder andere 'n Geldmarkfonds. Ons het dus geen Landbankskuld gehad gedurende dié tydperk nie.

Die filiale, en in besonder Southern Oil Bpk, het weereens goed presteer en slegs Swellen Mark (Edms) Bpk en Sentraal-Suid Beleggings (Edms) Bpk het 'n verlies getoon vir die tydperk. Die vooruitsigte is dat die filiale in die medium na korttermyn winsgewendheid sal behaal.

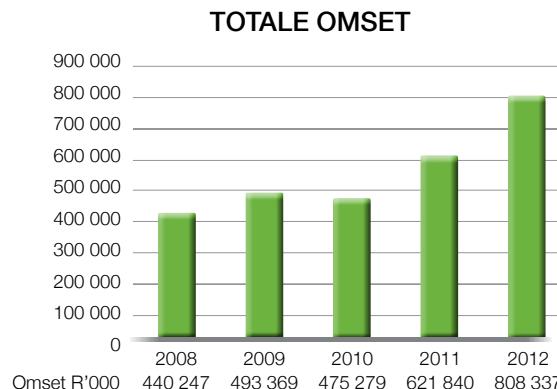
Ons verwelkom ook 'n nuwe gesamentlike onderneming, Softolutions (Edms) Bpk tot ons Groep. Dié onderneming fokus op die verkoop van sagteware-ontwikkelingsprogramme en dienste. Ons is baie opgewonde oor die geleenthede wat hier voorlê.

Die jaar onder oorsig was in meeste opsigte 'n uitsonderlike jaar en ons is dankbaar aan ons Hemelse Vader vir al die seëninge wat ons onverdienstelik uit Sy hande kon ontvang het.

TOTALE OMSET

Die totale omset met lede en klante het toegeneem vanaf R621 839 643 in 2010/2011 tot R808 337 583 in 2011/2012. In reële terme 'n toename van ongeveer 30%. Die wesenlike toename inveral direkte bestellings van kunsmis en spuitstowwe (in awagting van die goeie oes), sowel as die verhoogde heelgoedereverkope is grootliks vir die stijging verantwoordelik.

NETTO INKOMSTE/VERDELING VAN SURPLUS

Die jaar se bedrywighede het, inaggenome 'n rekordoes, op 'n netto inkomste voor belasting van R21 377 149 (2011: R23 663 288) tot gevolg gehad. Dit is egter belangrik om kennis te neem dat R14 704 457 van 2011 se netto inkomste afkomstig is van kapitaalwins met die verkoop van eiendom aan Swollen Mark (Edms) Bpk. In 2012 is 'n kapitale wins met die verkoop van eiendom van R1 409 159 gerealiseer. Dit is grootliks die gevolg van die verkoop van 'n erf aan SOILL.

Belasting betaalbaar is R1 911 957. Voorsiening vir uitgestelde belasting beloop (R699 468), dus is die netto inkomste na belasting R20 164 659. Die surplus word as volg verdeel:

Bonusse R11 000 000

Kontant R 2 200 000

Uitgestel R 8 800 000

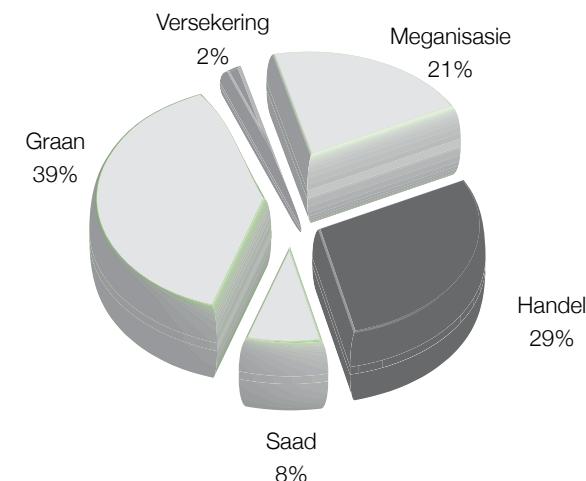
Reserves R 9 164 659

BEDRYFSREKENINGE

	2012			2011			Toename/ (afname) in omset %	Toename/ (afname) in bruto wins %
	Omset R'000	Bruto wins R'000	Bruto wins %	Omset R'000	Bruto wins R'000	Bruto wins %		
Werkswinkel en Elektrisiteit	22 547 615	11 677 727	51.79	15 917 972	11 108 247	69.78	41.65	5.13
Versekerings en Dienste	16 231 792	1 976 235	12.18	17 210 641	3 262 040	18.95	(5.69)	(39.42)
Handel	471 911 550	26 452 095	5.61	362 429 274	15 593 902	4.30	30.21	69.63
Meganisasie Bemarking	84 669 370	3 959 139	4.68	34 373 650	2 692 140	7.83	146.32	47.06
Onderdele	12 817 951	3 597 581	28.07	9 955 687	1 559 093	15.66	28.75	130.75
Saad	21 198 668	7 288 184	34.38	14 807 694	6 997 600	47.26	43.16	4.15
Graan	178 863 688	35 830 624	20.03	167 144 725	31 417 178	18.80	7.01	14.05
Administrasie en ander dienste	96 949	(384 290)	(396.38)	—	1 483 721	n.v.t.	n.v.t.	(125.90)
	808 337 583	90 397 295		621 839 643	74 113 921			

Die verhouding van bruto wins per doelstelling tot die totale bruto wins ten bedrae van R 90 781 585 (administrasie en ander dienste se bruto wins is hierby uitgesluit) is soos volg:

BRUTO WINS PER DOELSTELLING

TOTALE UITGAWES

Totale uitgawes het in die jaar onder oorsig gestyg met 15,5%, grootliks te danke in die verhoogde personeelbonusse, die aankoop van silo sakke, 'n verhoogde verlofvoorsiening en stygings in bedryfshure.

STAAT VAN TOEGEVOEGDE WAARDE

	%	2012 R	2011 R	%
Omset		808 337 583	621 839 643	
Netto kosprys van produkte en dienste		701 525 964	525 087 262	
Waarde toegevoeg		106 811 619	96 752 381	
Soos volg aangewend:				
Werknemers	50.59	54 039 893	46 781 898	48.35
Lone / Salarisse	46.83	50 019 808	44 614 693	46.11
Aansporingsbonus	3.74	3 996 085	1 468 505	1.52
Na-aftrede mediese koste	0.02	24 000	698 700	0.72
Kapitaalverskaffers	20.72	22 135 304	21 567 313	22.29
Rente	18.66	19 935 304	20 887 313	21.59
Bonusse uitbetaal	2.06	2 200 000	680 000	0.70
Toevoeging bates	6.91	7 385 229	1 395 895	1.44
Waardevermindering	3.81	4 074 046	4 023 986	4.16
Herbelê in besigheid	16.82	17 964 658	22 375 790	23.13
Reserwes	8.58	9 164 658	19 655 790	20.32
Bonusse uitgestel	8.24	8 800 000	2 720 000	2.81
Inkomstebelasting	1.14	1 212 489	607 499	0.63
		106 811 619	96 752 381	

BELANGRIKE FINANSIEËLE VERHOUINDINGS

Die volgende verhoudings is belangrike maatstawwe waarmee die finansiële toestand gemeet kan word.

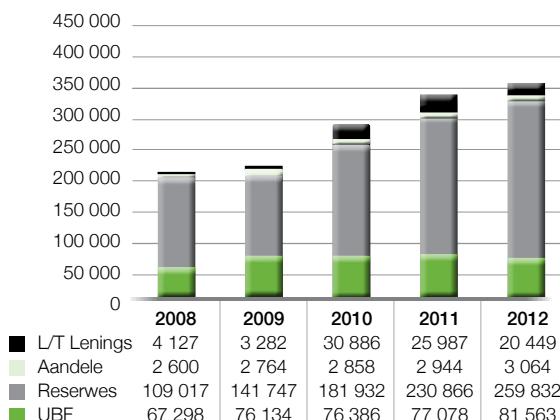
	Norm	2012 57	2011 59
Eie Kapitaal:	30% (min)		
Aangesuiwerde totale bates			
Ledebelang:	50% (min)	75	80
Aangesuiwerde totale bates			
Langtermynkapitaal:			
Langtermynbates + 50% van aangesuiwerde bedryfsbates	100%	90	106
Rentedraend:			
Rentevrye finansiering	50% (maks)	4.5	6.7
Bedryfskapitaal	2:1	1.18	1.18

DEBITEURE

Oorlaatskuld het wesenlik afgeneem tot R 68 388 467 (2011: R 97 338 334) en is veral noemenswaardig gegewe dat aansienlik meer produksiekrediet verleen is gedurende die huidige finansiële jaar. Daar is vanjaar verdere voorsiening gemaak vir R 271 763 twyfelagtige skuld terwyl slegte skuld ten bedrae van R 58 370 afgeskryf is.

KAPITAALBRONNE

Die stand van die Koöperasie se sake op 29 Februarie 2012 kan as volg opgesom word:

	2012	2011
Vaste Bates	66 858 168	63 884 484
MIN: Langtermynlaste	45 369 292	48 363 581
Beleggings en Lenings	21 488 876	15 520 903
Netto bedryfskapitaal	273 364 818	228 495 487
Ledebelange	49 605 743	66 872 679
	344 459 437	310 889 069

FILIALE

Die prestasie van filiaalmaatskappye (direkte belang) – na belasting – vir die jaar onder oorsig is as volg:

	2012	2011
Soill Groep		
Omset	379 418 299	286 054 044
Bedryfswins	85 182 195	39 159 606
Netto Wins	40 854 267	23 431 321

SSK Vervaardigers

	2012	2011
Omset	77 802 433	67 608 059
Bedryfswins	2 549 357	2 524 492
Netto Wins	376 999	1 543 056

Technifarm

	2012	2011
Omset	8 146 386	6 373 212
Bedryfswins	2 886 518	149 242
Netto Wins	725 195	23 760

Belange in nabelaste winste / (verliese) van filiale en gesamentlike onderneming

Southern Oil Bpk	24 512 560	13 936 611
SSK Vervaardigers (Edms) Bpk	376 999	1 543 056
Technifarm (Edms) Bpk	362 598	11 880
Swartland Oliepers (Edms) Bpk	359 575	510 784
Sentraal Suid Beleggings (Edms) Bpk	(2 189)	(434)
Swellen Mark (Edms) Bpk	(201 768)	(4 247)
Blinkbeleg Vyftien (Edms) Bpk	322 303	327 529
Softlutions (Edms) Bpk - gesamentlike onderneming	(31 512)	-
	25 698 566	16 325 179

GRAAN

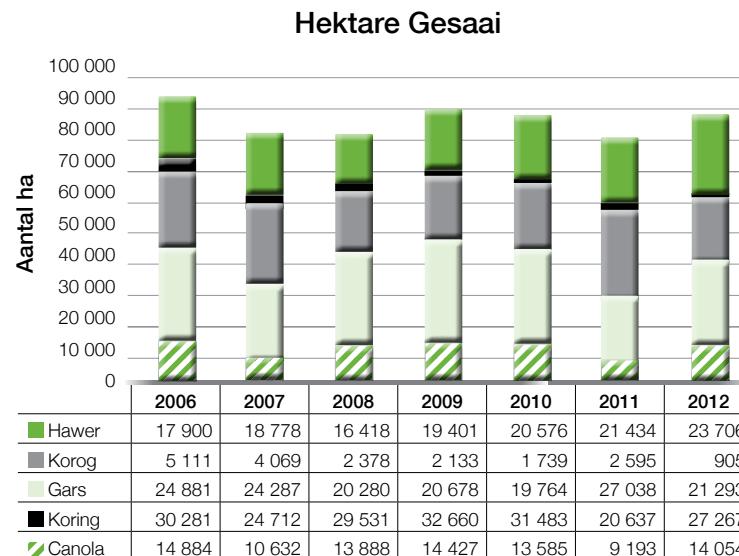
Klimaatstoestande in die SSK bedieningsgebied gedurende die 2011/2012 was besonder gunstig.

Reënval gedurende kritiese tye van die seisoen was voldoende en goed verspreid met die gevolg dat graanopbrengste in die grootste gedeelte van die gebied uitstekend was.

Kultivarontwikkeling, veral ten opsigte van gars, het ook 'n groot bydrae tot die uitsonderlike graanopbrengste gelewer.

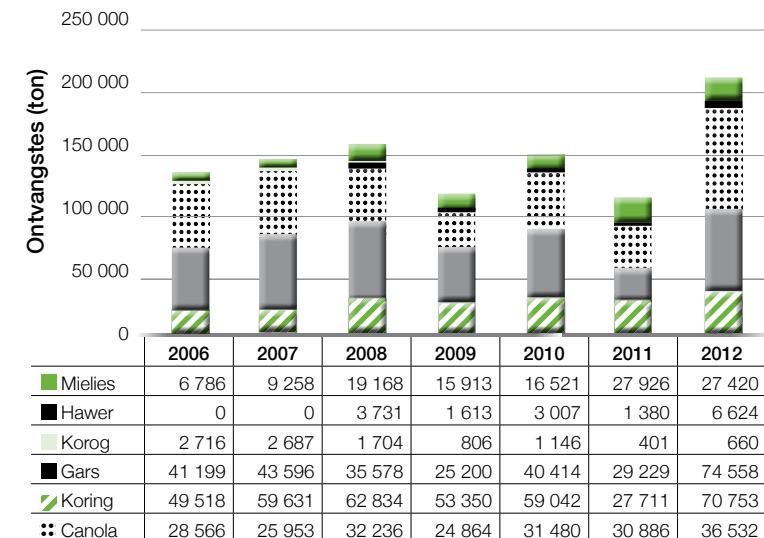
Die algemene kwaliteit van die 2011/12 koringoes was ook redelik goed. Sowat 24% van SSK se koring was B1-, 36% was B2- en 29% was B3 graad. Gars, canola en hawer se kwaliteit was ook oorwegend goed.

Hektare in SSK bedieningsgebied gesaaï/geplant

Graanontvangste in SSK silo's

Graanontvangstes

Gegewe die besonderse oes was SSK se silobesetting die hoogste nog ooit en is die beschikbare silokapasiteit ver oorskry. Dit ten spyte van heelwat graan – veral koring – vanuit SSK se bedieningsgebied wat in silo's in ander distrikte gelewer is omrede dit nie hier gevind kon word nie. Sowat 18 000 ton graan moes noodgedwonge in silosakke hanteer word as 'n tydelike alternatiewe manier om die groot oes te akkommodeer.

Die oesinname sluit bo-en-behalwe 27 420 ton mielies ook 15 570 ton canola vanuit die res van die Suid- en Wes-Kaap in wat nie deur SSK produsente gelewer is nie.

Saadverkope (50 kg eenhede)

	Verkope 2007	Verkope 2008	Verkope 2009	Verkope 2010	Verkope 2011	Verkope 2012
Koring	23 684	31 061	23 606	12 317	22 067	23 463
Gars	13 083	10 926	12 594	20 402	15 228	13 808
Hawer	2 426	4 841	4 675	6 534	7 911	8 642
Korog	2 108	1 535	2 143	771	1 334	453
Canola	830	827	889	628	886	1 137
Lupiene	253	476	500	276	361	577

SENTRAAL-SUID CO-OPERATIVE LIMITED and its subsidiaries FINANCIAL MANAGEMENT REVIEW 2011 – 2012

Die beter as normale saadverkope is waarskynlik toe te skryf aan gunstige saaitoestand en ook groter verkope van saad in die oostelike deel van SSK se bedieningsgebied. Garsverkope neig laer met die beperkings wat aan die vraag kant daarvan gestel word.

TOEKOMSBLIK

SSK en sy filiale se resultate soos weerspieël in die finansiële state lê 'n stewige basis om op voort te bou en bevestig die kerngesonde finansiële posisie van die Groep. Daar rus egter 'n groot verantwoordelikheid op Bestuur en Direksie om die momentum te behou en voort te bou op hierdie resultate. Geleenthede om verdere waarde toe te voeg vir ons lede word deurlopend ondersoek.

Internasionaal is die makro-ekonomiese omgewing steeds onstuimig en 'n verdere insinking in die ekonomie, veral in Europa, word verwag. Die sitrus- en vrugtebedryf in geheel word reeds nadelig beïnvloed deur hierdie verswakking in die Europese ekonomie. Ekname voorspel 'n steeds onstabiele wisselkoers met die gevoglike effek op in- en uitvoere.

Daar is 'n toetreden van nuwe rolspelers binne landbougeledere, ook wat die Suid-Kaap betref. SSK verbind hom daartoe om met gefokusde strategiese bestuur en bo-gemiddelde dienslewering hom steeds te onderskei teenoor hierdie rolspelers. Gegewe die huidige landboutoestande heers daar oor die algemeen 'n groter optimisme by ons graanprodusente. Aanduidings duif daarop dat die melkbedryf 'n draai-punt bereik het. Ongelukkig het die groot onsekerheid in die volstruisbedryf wesentlike finansiële implikasies vir die produsente betrokke.

SSK se Bestuur en Direksie sien met vertroue uit na die komende jaar en erken met groot nederigheid ons afhanklikheid teenoor ons Hemelse Vader.

BACKGROUND

On a macro-economic level it has been a challenging year, with high debt levels that placed consumers, enterprises and even developed countries under pressure. However, the demand for agriculture-related outputs was hedged against the effect of this due to the mainly inelastic demand. The effect of a relatively strong rand, good commodity prices and a record grain crop resulted in a significant improvement in the financial position of SSK as well as most of its members.

The dairy industry was under pressure during the year, but prices achieved per litre showed a significant improvement at the end of the financial year. The fruit industry is also showing signs of recovery and good crops and improved prices were realised in the past year. The ostrich industry is still suffering from an extended embargo on exports to the European Union which is historically this industry's target market. Meat and wool prices are still good, although there was a slight decrease in prices.

The effect of a strong rand, together with the good financial performance of our members, made capital expansion and the replacement/maintenance of machinery possible. This is then also reflected in the turnover of our Mechanisation, Marketing and Retail divisions.

In line with the successful year experienced by most of our members, SSK's financial performance was also exceptional, resulting in a significantly strengthened financial position. The Grain, Seed and Retail divisions were all profitable and management is of the opinion that the Mechanisation and Insurance divisions will benefit in the current year from strategies that have been implemented in order to generate improved results.

In December 2011, as well as in January and February 2012, SSK had surplus funds and at the peak there was R59 470 980 invested in inter alia a money market fund. We therefore had no Land Bank debt in this period.

The subsidiaries, in particular Southern Oil Ltd, again performed very well and only Swollen Mark (Pty) Ltd and Sentraal-Suid Beleggings (Pty) Ltd showed a loss for the period. The prospects are that these subsidiaries will be profitable in the medium to short term.

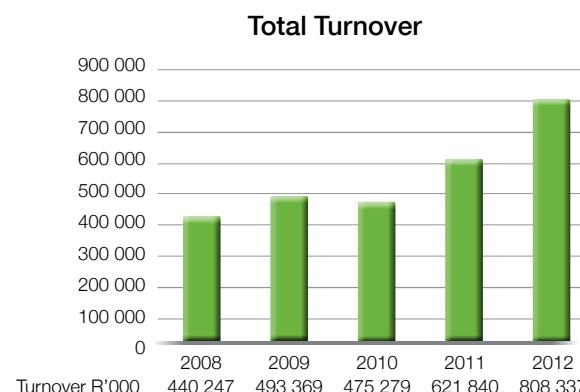
We also welcome a new joint venture, Softlutions (Pty) Ltd to our Group. This enterprise focuses on the sale of software development programmes and services. We are very excited about the opportunities ahead for this enterprise.

The year under review was an exceptional year in most regards and we are thankful to our Heavenly Father for all the blessings that we so undeservedly received from His hands.

TOTAL TURNOVER

The total turnover with members and customers increased from R621 839 643 in 2010/2011 to R808 337 583 in 2011/2012, an increase of approximately 30% in real terms. The significant increase in direct orders of fertilisers and sprays (in expectation of the good harvest) in particular, as well as the increased sales of whole goods, were mainly responsible for this increase.

NET INCOME/APPROPRIATION OF SURPLUS

The year's activities, taking into account a record harvest, resulted in a net income before taxation of R21 377 149 (2011: R23 663 288). It is, however, important to take note that R14 704 457 of the net income in 2011 has flowed from capital profit resulting from the sale of property to Swollen Mark (Pty) Ltd. In 2012 a capital profit with the sale of property of R1 409 159 was realised. This was mainly the result of the sale of a plot to SOILL.

Taxation payable amounted to R1 911 957. Provision for deferred taxation amounted to (R699 468), giving a net income after taxation of R20 164 659. The surplus was appropriated as follows:

Bonuses R11 000 000

Cash R 2 200 000

Deferred R 8 800 000

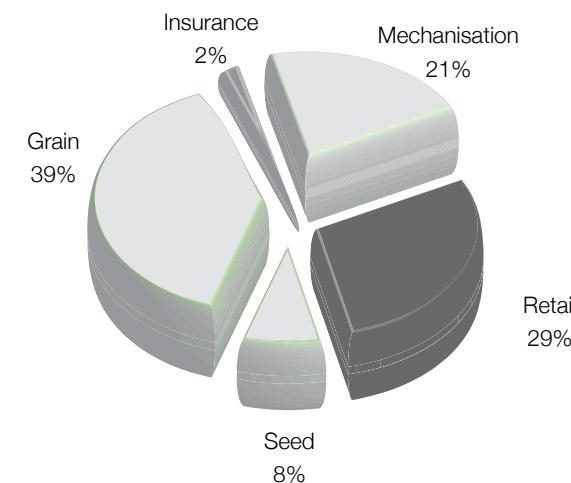
Reserves R 9 164 659

OPERATIONAL ACCOUNTS

	2012			2011			Increase/ (decrease) in turn- over %	Increase/ (decrease) in gross profit %
	Turnover R'000	Gross profit R'000	Gross profit %	Turnover R'000	Gross profit R'000	Gross profit %		
Workshop and Electricity	22 547 615	11 677 727	51.79	15 917 972	11 108 247	69.78	41.65	5.13
Insurance and Services	16 231 792	1 976 235	12.18	17 210 641	3 262 040	18.95	(5.69)	(39.42)
Trade	471 911 550	26 452 095	5.61	362 429 274	15 593 902	4.30	30.21	69.63
Mechanisation Marketing	84 669 370	3 959 139	4.68	34 373 650	2 692 140	7.83	146.32	47.06
Spares	12 817 951	3 597 581	28.07	9 955 687	1 559 093	15.66	28.75	130.75
Seed	21 198 668	7 288 184	34.38	14 807 694	6 997 600	47.26	43.16	4.15
Grain	178 863 688	35 830 624	20.03	167 144 725	31 417 178	18.80	7.01	14.05
Administration & other services	96 949	(384 290)	(396.38)	—	1 483 721	n/a	n/a	(125.90)
	808 337 583	90 397 295		621 839 643	74 113 921			

The ratio of gross profit per division to the total gross profit (excluding the gross profit of administration and other services) in the amount of R 90 781 585 was as follows:

GROSS PROFIT PER DIVISION

TOTAL TURNOVER

Total expenditure has increased by 15.5% in the year under review, mainly due to the increased staff bonuses, the purchase of silo bags, an increased leave provision and increases in operating leases.

VALUE ADDED STATEMENT

	%	2012 R	2011 R	%
Turnover		808 337 583	621 839 643	
Net cost price of products and services		701 525 964	525 087 262	
Value added		106 811 619	96 752 381	
Utilised as follows:				
Employees	50.59	54 039 893	46 781 898	48.35
Wages / Salaries	46.83	50 019 808	44 614 693	46.11
Incentive bonus	3.74	3 996 085	1 468 505	1.52
Post-retirement medical cost	0.02	24 000	698 700	0.72
Capital providers	20.72	22 135 304	21 567 313	22.29
Interest	18.66	19 935 304	20 887 313	21.59
Bonuses paid out	2.06	2 200 000	680 000	0.70
Addition to assets	6.91	7 385 229	1 395 895	1.44
Depreciation	3.81	4 074 046	4 023 986	4.16
Re-invested in business	16.82	17 964 658	22 375 790	23.13
Reserves	8.58	9 164 658	19 655 790	20.32
Deferred bonuses	8.24	8 800 000	2 720 000	2.81
Income taxation	1.14	1 212 489	607 499	0.63
		106 811 619	96 752 381	

IMPORTANT FINANCIAL RATIOS

The following ratios are important measurements with which the financial condition can be measured:

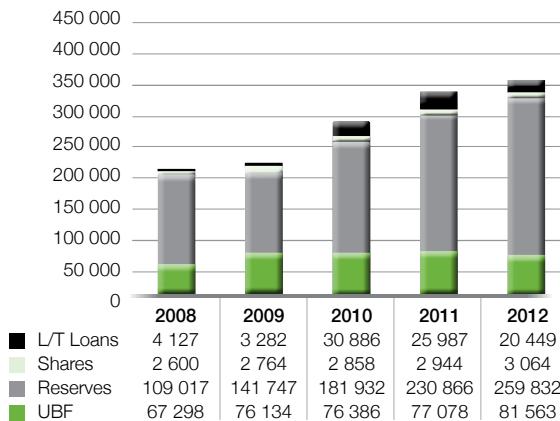
	Norm	2012	2011
Own capital:	30% (min)	57	59
Adjusted total assets			
Members' interest:	50% (min)	75	80
Settled total assets			
Long-term capital:			
Long-term assets + 50% of adjusted current assets	100%	90	106
Interest-bearing:			
Interest-free financing	50% (max)	4.5	6.7
Working capital	2:1	1.18	1.18

DEBTORS

Carry-over debt has decreased significantly to R68 388 467 (2011: R97 338 334) and is remarkable, particularly in view of the fact that much more production credit had been granted during the current financial year. Further provision has been made this year for doubtful debt of R271 763, while bad debt in the amount of R58 370 has been written off.

CAPITAL SOURCES

The position of the Co-operative's affairs on 29 February 2012 can be summarised as follows:

	2012	2011
Fixed assets	66 858 168	63 884 484
Less: Long-term liabilities	45 369 292	48 363 581
Investments and Loans	273 364 818	15 520 903
Net working capital	49 605 743	228 495 487
Members' interest	344 459 437	66 872 679
		310 889 069

SUBSIDIARIES

The performance of subsidiary companies (direct interest) – after taxation – for the year under review was as follows:

	2012	2011
Soill Group		
Turnover	379 418 299	286 054 044
Operating profit	85 182 195	39 159 606
Net profit	40 854 267	23 431 321

SSK Vervaardigers

Turnover	77 802 433
Operating profit	2 549 357
Net profit	376 999

Technifarm

Turnover	8 146 386
Operating profit	2 886 518
Net profit	725 195

Interests in after-taxation profits/(losses) of subsidiaries and joint venture

Southern Oil Ltd	24 512 560	13 936 611
SSK Vervaardigers (Pty) Ltd	376 999	1 543 056
Technifarm (Pty) Ltd	362 598	11 880
Swartland Oliepers (Pty) Ltd	359 575	510 784
Sentraal Suid Beleggings (Pty) Ltd	(2 189)	(434)
Swellen Mark (Pty) Ltd	(201 768)	(4 247)
Blinkbeleg Vyftien (Pty) Ltd	322 303	327 529
Softlutions (Pty) Ltd – joint venture	(31 512)	-
	25 698 566	16 325 179

GRAIN

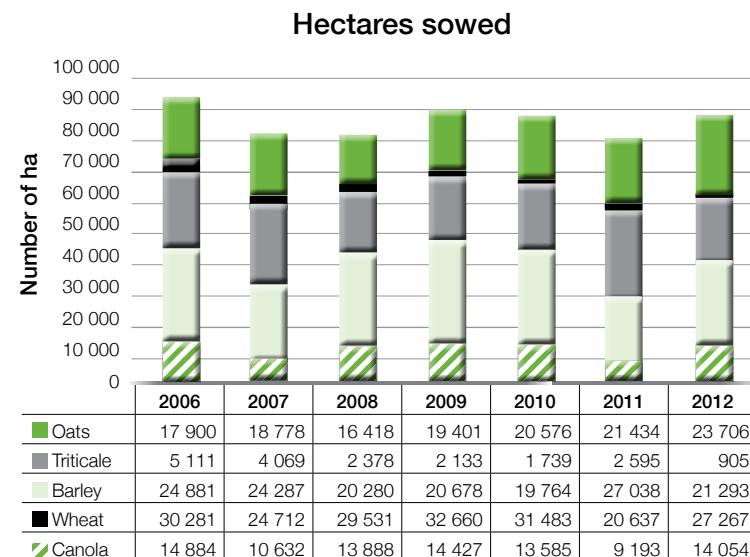
Climatic conditions in the SSK service area during 2011/2012 were very favourable.

Rainfall during critical times of the season was sufficient and well distributed, resulting in excellent grain yields in most of the production area.

Cultivar development, particularly with regard to barley, also made a big contribution to the exceptional grain yields.

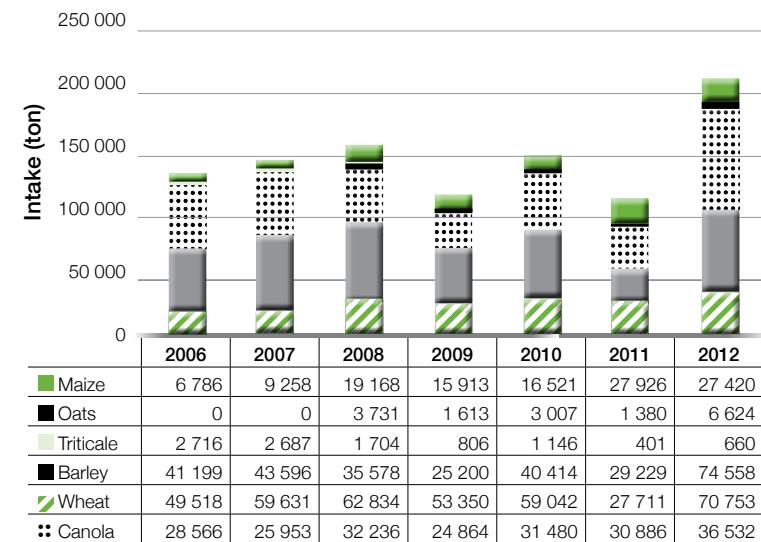
The general quality of the 2011/12 wheat crop was also fairly good. Approximately 24% of SSK's wheat was B1-, 36% was B2- and 29% was B3 grade. Barley, canola and oats also had a good quality in general.

Hectares sowed/planted in SSK's service area

Grain intakes in SSK's silos

Grain intakes

Given the exceptional harvest, SSK's silo occupation was the highest ever, far exceeding the available silo capacity. This was despite much grain – particularly wheat – from SSK's service area being delivered to silos in other districts because it could not be accommodated here. Approximately 18 000 tons of grain had of necessity to be handled in silo bags as a temporary alternative manner to accommodate the big harvest.

The harvest intake includes, in addition to 27 420 tons of maize, also 15 570 tons of canola from the rest of the Southern and Western Cape that were delivered by non-SSK members.

Seed sales (50 kg units)

	Sales 2007	Sales 2008	Sales 2009	Sales 2010	Sales 2011	Sales 2012
Wheat	23 684	31 061	23 606	12 317	22 067	23 463
Barley	13 083	10 926	12 594	20 402	15 228	13 808
Oats	2 426	4 841	4 675	6 534	7 911	8 642
Triticale	2 108	1 535	2 143	771	1 334	453
Canola	830	827	889	628	886	1 137
Lupin	253	476	500	276	361	577

The better than normal seed sales can probably be ascribed to favourable sowing conditions and also increased seed sales in the eastern part of SSK's service area. Barley sales show a decrease due to the restrictions on the demand side.

FUTURE VIEW

The results of SSK and its subsidiaries, as reflected in the financial statements, lay a firm foundation on which to build en confirm the very healthy financial state of the Group. However, there now rests a big responsibility on Management and the Board to maintain the momentum en to build on these results. Opportunities to add further value are investigated on a continuous basis.

Internationally the macro-environment is still turbulent and a further economic slump, particularly in Europe, is expected. The citrus and fruit industry in total is still very negatively impacted by this weakening in the economy. Economists predict that the instability of the exchange rate will continue, which will have an effect on imports and exports.

New role-players are entering the agricultural sector, also in the Southern Cape. SSK is committed to outperform these role-players through focused strategic management and above-average service delivery. Given the current agricultural conditions, there is in general a greater air of optimism amongst our grain producers. Indications are that the dairy industry has reached a turning point. Unfortunately the huge uncertainty in the ostrich industry holds significant financial implications for producers involved in this industry.

SSK's Management and Board look forward to the coming year with great confidence and acknowledge with humbleness our dependence on our Heavenly Father.